

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Martina Kopy, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **Kobalt steel s.r.o.**, IČ 02402831
sídlem Poděbradova 279/102, 612 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Romanem Verešpejem
sídlem Orlí 492/18, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**
sídlem Kolářská 451/13, 746 01 Opava

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2020, č. j. 6516/1.30/19-3,
sp. zn. S9-2019-243,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 30. 3. 2020 doručenou zdejšímu soudu téhož dne domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2020, č. j. 6516/1.30/19-3, sp. zn. S9-2019-243 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 13. 6. 2019, č. j. 12801/9.30/19-8, sp. zn. S9-2019-243, vypravené dne 17. 7. 2019 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž prvostupňový orgán uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků dle § 140 odst. 1 písm. c) a písm. g) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni spáchání uvedených přestupků (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), za což žalobci uložil pokutu v souladu s § 35 písm. b) ve spojení s § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni spáchání uvedených přestupků (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve výši 620 000 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení v paušální částce ve výši 1 000 Kč.
2. Přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti se žalobce dopustil tím, že umožnil výkon nelegální práce dle § 5 písm. e) bod 1. a 2. zákona o zaměstnanosti, když na pracovišti společnosti KOVOLIT, a.s. (IČ 00010235, na adrese Nádražní 344, 664 42 Modřice), umožnil celkem 8 fyzickým osobám, cizincům ukrajinské státní příslušnosti (Z. F., R. V., A. P., V. S., R. B., M. B., D. K. a A. S.) výkon závislé práce v kovovýrobě. Dále se tohoto přestupku žalobce dopustil tím, že na pracovišti společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. (IČ 60722690, na adrese Brněnská 1027, 665 01 Rosice u Brna) umožnil výkon nelegální práce dle § 5 písm. e) bod 1. a 2. zákona o zaměstnanosti fyzické osobě, cizinci ukrajinské státní příslušnosti S. R. spočívající ve vrtání na vrtačce.
3. Přestupku dle § 140 odst. 1 písm. g) zákona o zaměstnanosti se žalobce dopustil tím, že zastřešeně zprostředkoval zaměstnání dle § 5 písm. g) zákona o zaměstnanosti, neboť pronajmul pracovní sílu v předchozím odstavci uvedených osob, resp. tyto pracovníky dočasně přidělil k výkonu práce v kovovýrobě ke společnosti KOVOLIT, a.s., resp. spočívající ve vrtání na vrtačce ke společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s., bez povolení ke zprostředkování zaměstnání, čímž byl porušen § 14 odst. 3 písm. b) v návaznosti na § 60 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, a tím žalobce nedodržel podmínky pro zprostředkování zaměstnání podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce předně poukázal na to, že se žalovaný s jeho odvolacími námitkami vypořádal odkazem na prvostupňové rozhodnutí a konstatováním věcné správnosti závěrů v prvostupňovém rozhodnutí uvedených. S judikaturou týkající se znaku soustavnosti a vztahu nadřízenosti a podřízenosti se však žalovaný nevypořádal, proto žalobce související námitky zopakoval (odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, č. j. 3 Ads 111/2013-31). Žalobce se přitom domnívá, že znak soustavnosti nebyl správními orgány dostatečně zkoumán. Pan S. R. ve své výpovědi, která byla podkladem pro vydání prvostupňového a napadeného rozhodnutí, uvedl, že v prostorách IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. zkoušel pracovat s vrtačkou a s materiálem, pracovní pomůcky měl svoje a pracoval pod dohledem další osoby. Na základě této výpovědi tak lze dojít k závěru, že prováděl zkoušku manuální zručnosti, která nepředstavuje nelegální práci. Prvostupňový orgán z této skutečnosti naopak nesprávně dovodil znak závislé práce, aniž by byl

prokázán znak soustavnosti této činnosti. Podle žalobce tak nebyl prokázán výkon závislé práce u pana R. a správní orgány dospěly k nesprávnému závěru ohledně zaměstnání této osoby bez povolení.

5. Vzhledem k tomu, že se pan R. nedopustil protiprávního jednání, je nesprávné konstatování správních orgánů o protiprávním jednání žalobce vůči 9 osobám. V této části je proto výše udělené pokuty nesprávně odůvodněna.
6. Hodnocení důkazů bylo provedeno v neprospěch žalobce. Na s. 21 prvostupňového rozhodnutí orgánu nebyla fakturám přiznána důkazní hodnota k předmětu řízení, naproti tomu na s. 27 již faktury postavení listinného důkazu mají. Právě na základě nich prvostupňový orgán dospěl k závěru, že žalobce dosahoval značného zisku. Není však možné jeden důkaz vyhodnotit jako zastřené právní jednání, a tudíž bez důkazní síly, a na druhé straně současně z tohoto zastřeného právního jednání vyvodit závěry o majetkových poměrech. K samotným částkám na fakturách žalobce poukázal na to, že v běžném obchodním styku nejsou částky uvedené na fakturách konečné, a tudíž disponibilní. Je třeba uhradit celou řadu dalších nákladů. Po jejich odečtení zůstává příjemci teprve zisk, který je disponibilní částkou.
7. Ohledně zastřeného zprostředkování zaměstnání žalobce uvedl, že osoby cizí státní příslušnosti nezaměstnával. Tyto osoby byly zaměstnanci společnosti EDIBLE s.r.o., s níž žalobce spolupracoval na základě rámcové smlouvy, dle které tato společnost zajišťovala pracovní síly pro žalobce. Žalobce tak nemohl porušit § 89 zákona o zaměstnanosti a § 3 zákoníku práce, jelikož vůči nim nebyl v postavení zaměstnavatele, současně tak nemohl zastřeně zprostředkovávat zaměstnání. Odpovědnost za případné porušení uvedených povinností lze dovozovat výhradně vůči společnosti EDIBLE s.r.o.
8. Pro případ neztotožnění se s uvedenými argumenty žalobce navrhl moderaci výše uložené pokuty. V důsledku vládních opatření týkajících se koronaviru (SARS CoV-2) došlo k omezení odbytu výrobků žalobce, což mu působí ekonomické ztráty, které ve spojení s uloženou pokutou představují pro žalobce existenční riziko. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133. V závěrečném návrhu dokonce tento návrh rozšířil na upuštění od uloženého trestu.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný se k žalobnímu návrhu vyjádřil podáním ze dne 12. 5. 2020, v němž předně odkázal na napadené a prvostupňové rozhodnutí, které tvoří jeden celek. U pana R. byly kumulativně naplněny definiční znaky závislé práce. Žalovaný se neztotožnil s tvrzením žalobce o zkoušce manuální zručnosti. Bylo by absurdní, aby pan R. musel cestovat několik set kilometrů z Ukrajiny do ČR pouze za účelem takové zkoušky a poté by cestoval zpět, aby vyčkal na vyřízení dokladů. Navíc na daném pracovišti nebyl přítomen nikdo od žalobce, kdo by tuto zkoušku mohl vyhodnotit. Danou námitku žalovaný pokládá za účelovou. Rovněž důkazy nebyly hodnoceny v neprospěch žalobce. Povahou faktur jako listinných důkazů se žalovaný zabýval na s. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Prvostupňový orgán nehodnotil faktury selektivně, ale ve vztahu k různým skutečnostem – při hodnocení formální stránky přestupku a při hodnocení osobních a majetkových poměrů. Částka z faktur není čistým příjmem žalobce, nicméně takto ji správní orgány neposuzovaly. Z této částky byla vyvozena fluktuace finančních prostředků žalobce a rozsah jeho podnikatelské činnosti. Žalobce k tomu zůstal nečinným při dokládání majetkových poměrů. Snaha přenést odpovědnost za protiprávní jednání na jinou

právníčkou osob není na místě, neboť správní orgány jsou povinny zkoumat skutečný stav věci, nikoli jeho formální navození. Žalovaný proto setrvává na tom, že se žalobce dopustil přestupku umožnění výkonu nelegální práce a zastřenému zprostředkování zaměstnání v případě 9 osob. Výměru pokuty nepokládá za nepřiměřenou, plně odpovídá zákonným a judikатурním kritériím, přičemž nebyly překročeny meze správního uvážení při jejím vyměření. V případě námitek stran výskytu koronaviru se jedná o ničím nepodložené tvrzení žalobce.

IV. Jednání

10. Na nařízeném jednání konaném dne 10. 11. 2021 účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
12. Žalobce v rámci své žalobní argumentace explicitně nenamítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, nicméně poukázal na to, že žalovaný jeho odvolací námitky vypořádal odkazem na prvostupňové rozhodnutí a konstatováním věcné správnosti závěrů v něm uvedených, přičemž se nevypořádal s judikaturou týkající se znaku soustavnosti a vztahu nadřízenosti a podřízenosti.
13. Soud se proto předně zabýval přezkoumatelností napadeného rozhodnutí, neboť toto tvrzení podřadil právě pod tuto námitku.
14. V postupu žalovaného, který u odvolacích námitek postupoval tak, že odkázal na prvostupňové rozhodnutí a tento odkaz dále doplnil o několik dalších vět, neshledal pochybení. Prvostupňové rozhodnutí je totiž velmi pečlivě odůvodněno, nadto prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí odvolacího orgánu (v daném případě napadené rozhodnutí) tvoří dle konstantní judikatury správních soudů jeden celek. V této souvislosti soud připomíná, že správní řízení je ovládáno zásadou jednotnosti řízení. Tato zásada znamená, že řízení představuje jeden celek až do vydání rozhodnutí a pojímá se dohromady (ve svém komplexu). Jako jeden celek jsou vnímána též všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek ze dne 15. 3. 2017, č. j. 5 Azs 270/2016-39). Pokud žalobce v rámci odvolání opakoval námitky, s nimiž se již prvostupňový orgán vypořádal ve svém rozhodnutí, žalovaný mohl toliko na toto rozhodnutí odkázat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2008, č. j. 6 As 1/2007-145).
15. Současně není pravdou, že by se žalovaný nezabýval soustavností a hospodářskou závislostí pana S. R. Byť se žalovaný nevyjádřil k žalobcem odkazovanému judikátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, č. j. 3 Ads 111/2013-31, těmito dvěma znaky závislé práce se zabýval. Poukázal přitom na zjištění vyplývající z dokazování – pan R. byl jediným zaměstnancem žalobce zjištěným na místě kontroly, nenacházela se tam tak jiná osoba žalobce kontrolující a hodnotící jeho zaškolení, dle zástupce žalobce ve správním řízení se měl pan R. podílet na zhotovování díla pro společnost IMPACT INDUSTRY

BRNO, a.s., pan R. používal nástroje a zpracovával materiál cizí společnosti, přičemž jím opracovaný výrobek dále opracovávali jiní pracovníci a panem R. uváděná zkoušející osoba na pracovišti nebyla vůbec zjištěna. Z těchto důvodů žalovaný nepřisvědčil tvrzení o zkoušce manuální zručnosti a nenaplnění všech znaků závislé práce.

16. Obecně lze uvést, že napadené rozhodnutí je postaveno na řádně uvedených ustanoveních zákona a v napadeném rozhodnutí se žalovaný vypořádal s posouzením zákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Lze tak seznat, na základě jakých ustanovení žalovaný dospěl k uvedeným skutkovým závěrům. Napadené rozhodnutí není ani vnitřně rozporné a lze z něj zjistit, jak žalovaný v dané věci rozhodl. O přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí svědčí i ta skutečnost, že žalobce s napadeným rozhodnutím bez jakýchkoliv problémů v žalobě argumentačně polemizuje, uvádí své právní názory odlišné od názorů žalovaného a celkově mu nečiní problém napadené rozhodnutí podrobit svému „přezkumu“ jako účastníku řízení.
17. Vzhledem k uvedeným skutečnostem proto krajský soud shledal napadené rozhodnutí za plně přezkoumatelné s tím, že samotným naplněním znaků závislé práce se bude zabývat v rámci dalšího posouzení projednávané věci.
18. Ze správního spisu vyplývá, že prvostupňový orgán dne 30. 8. 2018 vykonal kontrolu na pracovišti společnosti KOVOLIT, a.s., během níž zjistil přítomnost osmi osob ukrajinské státní příslušnosti (Z. F., R. V., A. P., V. S., R. B., M. B., D. K. a A. S.), které byly poskytnuty žalobcem pro společnost KOVOLIT, a.s. V rámci dalšího řízení prvostupňový orgán zjistil, že tyto osoby neměly vydána povolení k zaměstnání ani souhlasná stanoviska k vydání zaměstnanecké karty. Dále prvostupňový orgán provedl dne 2. 11. 2018 kontrolu na pracovišti společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. Při této kontrole byl zjištěn pan S. R., který vykonával práce na vrtačce a nevěděl, pro koho pracuje. V průběhu správního řízení prvostupňový orgán zjistil, že pan R. nemá žádný platný druh pobytu na území České republiky a neměl vydáno povolení k zaměstnání. Žalobce neměl s těmito osobami pro výkon závislé práce a dočasné přidělení k výkonu práce pro společnost KOVOLIT, a.s. a IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. uzavřen pracovněprávní vztah, čímž byla naplněna definice nelegální práce dle § 5 písm. e) bodu 1. zákona o zaměstnanosti. Současně tyto osoby neměly pro výkon závislé práce platné povolení k zaměstnání vydané krajskou pobočkou Úřadu práce ve smyslu § 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Žalobce tak umožnil těmto osobám výkon zaměstnání bez povolení k zaměstnání, čímž došlo k naplnění definice nelegální práce dle § 5 písm. e) bodu 2. zákona o zaměstnanosti. Prvostupňový orgán následně zahájil řízení o přestupku žalobce dle § 140 odst. 1 písm. c) a písm. g) zákona o zaměstnanosti, v rámci něhož shledal žalobce vinným ze spáchání obou přestupků, za což mu uložil pokutu ve výši 620 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
19. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce brojil odvoláním s obsahově shodnými námitkami jako v nyní projednávané žalobě. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
20. Ve vztahu k předmětu sporu v projednávané věci krajský soud poznamenává, že žalobce sporoval naplnění znaků závislé práce v případě pana S. R., zatímco v případě zbývajících osmi osob zjištěných na pracovišti společnosti KOVOLIT, a.s. naplnění znaků závislé práce nerozporoval. V případě spáchání přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti (umožnění výkonu nelegální práce) tak žalobce nebrojil proti tomuto závěru

ve vztahu k osobám zjištěným na pracovišti společnosti KOVOLIT, a.s., nýbrž pouze k osobě pana S. R. Naproti tomu v případě přestupku dle § 140 odst. 1 písm. g) zákona o zaměstnanosti (zastřené zprostředkování zaměstnání) namítal jeho nespáchání vůči všem osobám uvedených ve výroku napadeného a prvostupňového rozhodnutí, jelikož tyto osoby nezaměstnával, neboť se jednalo o zaměstnance společnosti Edible s.r.o.

21. Soud se proto nejprve zabýval tím, zda v případě pana S. R. byly naplněny všechny znaky závislé práce, aby mohl být v případě jeho osoby následně konstatován závěr o tom, že mu žalobce umožnil výkon nelegální práce.
22. Podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti se právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1. nebo 2. zákona o zaměstnanosti.
23. Dle odkazovaného § 5 písm. e) bodu 1. zákona o zaměstnanosti se nelegální práci rozumí závislá práce vykonávaná fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah. Bod 2. téhož ustanovení definuje nelegální práci jako práci vykonávanou cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou vydanými podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo bez některé z těchto karet; to neplatí v případě výkonu jiné práce podle § 41 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.
24. Závislá práce je definována v § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož je závislou prací práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.
25. Žalobce ve své argumentaci odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, č. j. 3 Ads 111/2013-31, který navázal na rozsudek téhož soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, v němž se Nejvyšší správní soud detailně zabýval znaky závislé práce. Dospěl přitom k závěru, že *„společným rysem a jakýmsi leitmotivem všech znaků závislé práce (...) je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce v řízení obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků – zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu. Odměna tedy sice přísně vzato nepředstavuje samostatný definiční znak závislé práce (jde o povinnost, která zaměstnavateli na základě výkonu práce vzniká), avšak pokud jedna osoba poskytne nebo přislíbí druhé za její činnost odměnu, jde o významnou skutečnost pro posouzení, zda mezi nimi existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti vyplývající z hospodářské závislosti zaměstnance na zaměstnavateli.“* V odůvodnění tohoto rozhodnutí Nejvyšší správní soud dále poukázal na takový výklad pojmu závislá práce, *„aby obsáhl veškeré formy zastřených pracovních vztahů, stejně jako práci vykonávanou bez náležité protihodnoty, např. práci „na zkoušku“ nebo práci vykonávanou pod hrozbou násilí či jiné újmy. Zároveň však nesmí tento pojem zcela ztratit obrysy, aby správní orgány nezaměňovaly závislou práci s ryze obchodními vztahy, s nefalšovaným samostatným podnikáním nebo s upřímnou mezilidskou výpomocí, ať již v podobě úsluby blízkému člověku či nezištné laskavosti.“*

26. Jedním z aspektů, který má být rovněž zkoumán, je soustavnost vykonávané práce. K tomu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, uvedl: „[z]a (samostatný) znak je ovšem nutno považovat již první část definice, která hovoří o tom, že práce „je vykonávána“. Nejen z tohoto gramatického vyjádření (vid nedokonavý), ale zejména z účelu definice a postihu nelegální práce je zřejmé, že mohou zůstat v platnosti dřívější judikатурní závěry o soustavnosti jako znaku závislé práce, neboť při jednorázové či příležitostné spolupráci se jen těžko může mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem vytvořit jakýkoliv vztah, natožpak vztah závislosti.“ K posuzování soustavnosti závislé práci pak blíže doplnil, že „je třeba tento první znak v konkrétních případech aplikovat uvážlivě. Inspekční kontrola zpravidla odhalí jen činnost prováděnou v době kontroly samotné; na její soustavnější charakter je možno usuzovat až z dalších skutečností zjištěných, například z výpovědi obviněného, z výsledku svědků či ze situace na místě (charakter činnosti, množství již provedené práce apod.). Na závadu nemusí být ani to, že se činnost dosud soustavnou stát nestihla (jedná se například teprve o první den práce „na zkoušku“), jestliže se takovou podle vůle stran následně stát měla (srov. k tomu Stádník, J. Kontrolní činnost inspekce práce v oblasti agenturního zaměstnávání a nelegální práce. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Pracovní právo 2012 na téma Závislá práce a její podoby. Brno: Masarykova univerzita, 2012).“
27. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud také v žalobcem odkazovaném rozsudku, přičemž dále zdůraznil, že kontrola prováděná správními orgány nesmí na prokázání znaku soustavnosti závislé práce úplně rezignovat.
28. Podle žalobce však znak soustavnosti práce prokázán nebyl a pan R. vykonával zkoušku manuální zručnosti.
29. Jak již krajský soud uvedl výše, žalovaný se v rámci odvolacího řízení znakem soustavnosti závislé práce zabýval, dospěl k jeho naplnění a poukázal na konkrétní skutková zjištění vyplývající z dokazování. Konkrétně žalovaný uvedl, že pan R. byl jediným zaměstnancem žalobce zjištěným na místě kontroly, nenacházela se tam tak jiná osoba žalobce kontrolující a hodnotící jeho zaškolení, dle zástupce žalobce ve správním řízení se měl pan R. podílet na zhotovování díla pro společnost IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s., pan R. používal nástroje a zpracovával materiál cizí společnosti, přičemž jím opracovaný výrobek dále opracovávali jiní pracovníci a panem R. uváděná zkoušející osoba na pracovišti nebyla vůbec zjištěna.
30. Prvostupňový orgán k otázce soustavnosti závislé práce uvedl, že sice pan R. sdělil zkoušení si práce na vrtačce, nicméně za účelem výkonu práce v České republice, očekával tak, že jeho práce bude soustavná. Navíc pracoval na vrtačce samostatně, práci si tudíž nezkoušel, ale zaučoval se pod dohledem pověřeného pracovníka společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s., což se dle § 228 zákoníku práce považuje za výkon závislé práce.
31. Ve správním spise se dále nachází výpověď pana R., z níž vyplývá, že na pracovišti společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. pracoval první den, když byla prováděna kontrola, práci si jen zkoušel, jak se pracuje s materiálem, dále zkoušel vrtat na vrtačce, zkoušel jej pan O. K. od žalobce, nevěděl, kdo je jeho zaměstnavatelem, pracovní smlouvu podepsanou neměl, jen se ústně domluvil na zkušební době, nikdo mu neurčil, co má dělat, a při práci na něj dohlížel mistr Č. Pracovní prostředky a pomůcky měl své.
32. Soud při hodnocení naplnění znaku soustavnosti posoudil ze správního spisu plynoucí skutečnosti, avšak tvrzení žalobce nepřisvědčil. Byť ze svědecké výpovědi pana R. vyplývají skutečnosti podporující argumentaci žalobce o skládání zkoušky manuální zručnosti,

hodnotí soud tuto argumentaci žalobce za účelovou a neodpovídající skutečností. Žalobce může tuto argumentaci uplatňovat, neboť pan R. byl zjištěn na pracovišti společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. pouze v den kontroly. Na rozdíl od ostatních cizinců nebyly v případě pana R. poskytnuty záznamy o jeho předchozí docházce, což by nasvědčovalo skutečně provádění zkoušky manuální zručnosti v den kontroly. Avšak při tomto hodnocení je potřeba zohlednit také další skutečnosti. Především lze poukázat na to, že v době kontroly nebyla u pana R. přítomna žádná osoba, která by skutečně dohlížela na průběh tvrzené zkoušky manuální zručnosti. Pokud by taková zkouška měla probíhat, je nelogické, aby v jejím průběhu nebyl přítomen nikdo, kdo by si manuální schopnosti pana R. prověřoval. Navíc v průběhu správního řízení bylo předloženo potvrzení o vstupním školení pana R. již ze dne 9. 7. 2018. Prodleva mezi tímto školením a provedením kontroly ze strany prvostupňového orgánu rovněž rozporuje možný závěr o konání zkoušky manuální zručnosti, naopak spíše podporuje závěry o soustavnosti činnosti pana R. K tomu lze doplnit, že osoby zastupující společnost IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. potvrdily ve svých výpovědích, že jim žalobce dodával osoby k vykonání pracovních činností. Konkrétně pan Č. potvrdil, že zástupci žalobce plánovali pracovníkům směny a pracovníci žalobce zastávali pozice svářeče, jeden člověk pak byl umístěn jako palič na laseru a jeden člověk na vrtačce, na které se otvory vrtají podle výkresové dokumentace. Přítomnost jiných pracovníků na pracovišti této společnosti potvrdil rovněž pan Z. nebo pan Č. Soud proto při hodnocení naplnění znaku soustavnosti vykonávané činnosti pana R. přisvědčil správním orgánům, a to s ohledem na uvedené skutečnosti a další zjištění prvostupňového orgánu podrobně uvedená v prvostupňovém rozhodnutí. V podrobnostech lze na tato další zjištění obsažená v prvostupňovém rozhodnutí odkázat. V neposlední řadě lze připomenout, že Nejvyšší správní soud k tomuto znaku uvedl rovněž to, že pro jeho naplnění *„[n]a závadu nemusí být ani to, že se činnost dosud soustavnou stát nestihla (jedná se například teprve o první den práce „na zkoušku“), jestliže se takovou podle vůle stran následně stát měla.“* Z vyjádření pana R. je zřejmé, že počítal s následným pokračováním výkonu dané činnosti, o čemž svědčí jeho tvrzení o dohodě na zkušební době výkonu práce.

33. Další ze znaků závislé práce, které žalobce rozporoval, byl vztah nadřízenosti a podřízenosti. K tomuto znaku však argumentoval pouze obecně jeho nenaplněním, nikoliv podrobně jako v případě znaku soustavnosti.
34. Nejvyšší správní soud v již výše citovaném rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, k tomuto znaku uvedl: *„[25] Vztah podřízenosti zaměstnance vůči zaměstnavateli představuje nutně subjektivní kategorii. Rozhodující je tedy zejména to, zda zaměstnanec sám vnímá své postavení jako podřízené a to je důvodem, proč respektuje pokyny zaměstnavatele. Pokud má ovšem správní orgán naplnění tohoto subjektivního znaku objektivně prokázat, musí zkoumat, zda je dána osobní závislost zaměstnance na zaměstnavateli, a zejména co je její příčinou. A zde začíná být zřejmé, že i když poskytování odměny zaměstnanci není vymezeno v zákoně jako znak závislé práce, neznamená to, že by zcela ztratilo smysl tuto otázku v rámci postihování nelegální práce zkoumat. Neboť právě pobírání odměny představuje typickou skutečnost, která závislé postavení zaměstnance na zaměstnavateli věrohodně prokazuje. Podmínkou samozřejmě je, aby odměna tvořila (ne nutně jediný, ale ekonomicky významný) zdroj zaměstnancových příjmů – poskytnutí drobné protihodnoty např. v podobě daru je běžným zvykem i v případě jednorázové mezilidské výpomoci. [26] Samozřejmě zaměstnanec může být ke vstupu do podřízeného vztahu vůči zaměstnavateli motivován i jinak – typicky příslibem uzavření pracovněprávního vztahu v budoucnu (tzv. „práce na zkoušku“ je jedním z*

klasických způsobů zastírání nelegální práce). I to může založit určitou formu osobní závislosti na zaměstnavateli a z toho vyplývající snahu vyhovět jeho pokynům.“

35. Prvostupňový orgán vztah nadřízenosti a podřízenosti dovodil z očekávání pana R. ve vztahu k osobě pana O. K., který jej měl dle jeho tvrzení kontrolovat, měl pocházet od žalobce a mohl mu zajistit pracovní doklady pro výkon práce v České republice. Prvostupňový orgán tak uzavřel, že pan R. musel vnímat žalobce jako nadřízeného, neboť osobě, o níž se domníval, že je od žalobce, se podřídil při práci na vrtačce. Dále připomněl, že to byl žalobce, kdo přiděloval osoby k práci u KOVOLIT, a.s. a IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. a dané osoby se těmito pokyny podřídily, ačkoli faktická organizace jejich práce pocházela od mistrů obou uvedených společností (viz s. 15 a 16 prvostupňového rozhodnutí). Žalovaný na konstatování prvostupňového orgánu v napadeném rozhodnutí odkázal.
36. Soud se vzhledem k obecnosti žalobcem uváděné námitky rozporující naplnění tohoto znaku vyjádří rovněž obecně, přičemž se ztotožnil s posouzením naplnění znaku nadřízenosti a podřízenosti, jak k němu dospěl prvostupňový orgán a jak jej žalovaný v napadeném rozhodnutí následně potvrdil. V daném případě neshledal ani rozpor se závěry výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu k posuzování tohoto znaku závislé práce.
37. Pro úplnost soud připomíná, že další znaky závislé práce ve vztahu k osobě pana R. žalobce nerozporoval, soud se proto zbylými znaky ani podrobněji nezabýval. Má však za to, že i tyto zbývající znaky vyplývající ze zákonné definice závislé práce dle zákoníku práce a dále potvrzené výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu byly u této osoby naplněny. Na základě uvedených skutečností proto soud nepřisvědčil ani tvrzení žalobce o tom, že se nedopustil protiprávního jednání vůči 9 osobám (neboť v tomto počtu byl nesprávně uveden právě pan R.), v důsledku čehož by výše udělené pokuty byla odůvodněna nesprávně.
38. Pokud jde o přestupek zastřenému zprostředkování zaměstnání, žalobce namítal jeho nespáchání vůči všem osobám uvedených ve výroku napadeného a prvostupňového rozhodnutí, jelikož tyto osoby nezaměstnával, neboť se jednalo o zaměstnance společnosti EDIBLE s.r.o.
39. Podle § 140 odst. 1 písm. g) zákona o zaměstnanosti se právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že zastřeně zprostředkovává zaměstnání podle § 5 písm. g) zákona o zaměstnanosti.
40. Dle odkazovaného § 5 písm. g) zákona o zaměstnanosti se zastřeným zprostředkováním zaměstnání rozumí činnost právnické osoby nebo fyzické osoby, spočívající v pronájmu pracovní síly jiné právnické osobě nebo fyzické osobě, aniž by byly dodrženy podmínky pro zprostředkování zaměstnání podle § 14 odst. 1 písm. b) téhož zákona.
41. Ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) za zprostředkování zaměstnání označuje zaměstnávání fyzických osob za účelem výkonu jejich práce pro uživatele, kterým se rozumí jiná právnická nebo fyzická osoba, která práci přiděluje a dohlíží na její provedení (dále jen „uživatel“).
42. Prvostupňový orgán k závěru o zastřeném zprostředkování zaměstnání dospěl navzdory předloženým rámcovým smlouvám o dílo mezi žalobcem a společností KOVOLIT, a.s., resp. společností IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. Konstatoval, že smlouvy se

společností KOVOLIT, a.s. neobsahují závazek dle definice díla podle občanského zákoníku. Konkrétně není ve smlouvách vymezeno, co je předmětem zhotovení ze strany žalobce. Příslušné objednávky pak znějí na pilování, hranění, obrábění a kontrolu, není však zřejmé, co konkrétně si společnost u žalobce objednávala. Prvostupňový orgán tyto doklady vyhodnotil jako snahu zastříti skutečný charakter spolupráce, tj. nikoli zhotovení díla i poskytnutí služby, ale dodání zaměstnanců žalobce. V dalších podrobnostech lze odkázat na s. 20 a 21 prvostupňového rozhodnutí. Obdobné hodnocení provedl prvostupňový orgán také vůči společnosti IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. Rámcová smlouva totiž také nevymezovala konkretizovaný předmět díla, nebyly předloženy žádné objednávky, ani předávací protokoly, nýbrž pouze faktury, z nichž však nevyplývá, za co a na základě čeho žalobce tuto fakturu vystavuje. Pan R. se prací na vrtačce pouze velmi částečně podílel na zhotovení celého výrobku pro společnost IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. Rovněž předložená smlouva o podnájmu prostoru odporuje zjištěnému stavu na místě (výkon práce panem R. v hale spolu s ostatními pracovníky). Ani v případě této společnosti tak prvostupňový orgán nepřisvědčil tvrzení o zhotovování díla. Naopak ve vztahu k oběma společnostem konstatovat závěr, že žalobce vystupoval jako agentura práce dodávající své zaměstnance těmto společnostem, resp. zajišťoval pracovníky za účelem výkonu práce pro uvedené společnosti, tj. zprostředkoval pro tyto společnosti zaměstnání předmětných osob uvedených ve výroku prvostupňového rozhodnutí.

43. Žalovaný při vypořádání shodné odvolací námitky odkázal na s. 18 až 24 prvostupňového rozhodnutí, na kterých se prvostupňový orgán přestupkem zastřenému zprostředkování dostatečně zabýval. Ve vztahu ke společnosti EDIBLE s.r.o. pak odkázal na s. 12 až 14 prvostupňového rozhodnutí. Z tvrzení žalovaného v napadeném rozhodnutí je zřejmé, že s hodnocením prvostupňového orgánu souhlasil.
44. Soud se s uvedeným hodnocením ztotožnil, přičemž se dále zaměřil na tvrzení žalobce, že předmětné osoby cizí státní příslušnosti byli zaměstnanci společnosti EDIBLE, s.r.o. Ve vztahu k tomuto tvrzení žalobce nyní nenavrl žádný důkaz, který by toto jeho tvrzení prokazoval. Součástí správního spisu je přitom pouze rámcová smlouva o spolupráci mezi žalobcem a touto společností, žádné jiné důkazy potvrzující toto tvrzení v něm obsaženy nejsou. Zaměstnanci společností KOVOLIT, a.s. a IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s., s nimiž byly provedeny svědecké výpovědi, uváděli, že předmětné osoby jsou od žalobce, který jim je dodal k výkonu práce na daná pracoviště a o tvrzené spolupráci žalobce se společností EDIBLE s.r.o. ničem nevěděli. Jak uvedl prvostupňový orgán na s. 13 prvostupňového rozhodnutí, tato společnost neměla ke zprostředkovávání zaměstnání příslušné povolení a předmětné osoby nedisponovaly ani příslušným povolením k zaměstnání u této společnosti.
45. Na základě uvedených skutečností proto soud nepřisvědčil tvrzení žalobce o zaměstnávání předmětných osob společností EDIBLE s.r.o. Naopak na podkladě správního spisu a zjištění správních orgánů nemá pochyb o tom, že se jednalo o osoby poskytnuté žalobcem, jež byly společností zaměstnanci KOVOLIT, a.s. a IMPACT INDUSTRY BRNO, a.s. zprostředkovány. Daná žalobní námitka je proto nedůvodná.
46. Žalobce dále namítal provedení důkazů v jeho neprospěch. Tuto námitku podpořil rozdílným hodnocením faktur ze strany správních orgánů. Soud však v hodnocení daných faktur pochybení správních orgánů vedoucí k hodnocení důkazů vždy v neprospěch žalobce neshledal. Nutné je totiž poukázat na to, jak uvedly správní orgány, že fakturám nebyla přiznána důkazní hodnota ve vztahu k předmětu řízení, tj. ve vztahu k prokazování

spáchání přestupků umožnění výkonu nelegální práce a zastřenému zprostředkování zaměstnání dle příslušných ustanovení zákona o zaměstnání. To však nikterak neznamena, že tyto faktury nemohou být následně využity pro posouzení osobních a majetkových poměrů žalobce, zvláště za situace, kdy žalobce sám žádné podklady k posouzení této otázky nedodal. Dané faktury tak byly správními orgány využity jako důkaz, nicméně k otázce spáchání přestupků se nejednalo o důkaz, který by prokazoval tvrzení žalobce, zatímco při hodnocení osobních a majetkových poměrů pak údaje obsažené na fakturách již poskytly alespoň určitý obraz o finančních poměrech žalobce. Není pak pravdou, že správní orgány částky na fakturách hodnotily jako zisk žalobce, nýbrž tyto částky využily k posouzení výše příjmů žalobce. Žalobcem tvrzený závěr o jeho značném zisku správní orgány neuvedly, na základě faktur za období leden až červenec 2018 konstatovaly pouze to, že podnikání žalobce vůči společnosti KOVOLIT, a.s. bylo značného rozsahu a příjmy z této spolupráce byly pro žalobce vysoké.

47. Závěrem své žaloby žalobce navrhl soudu, pro případ neztotožnění se s jeho argumenty pro zrušení napadeného rozhodnutí, moderaci uložené pokuty. V důsledku koronaviru došlo k omezení odbytu výrobků žalobce, což mu působí ekonomické ztráty, které ve spojení s uloženou pokutou představují pro žalobce existenční riziko.
48. Soud k tomuto návrhu uvádí, že žalobce žádným způsobem blíže neprokázal, že vlivem výskytu koronaviru došlo k omezení odbytu jeho výrobků, které by nadto bylo takového rozsahu, že společně s pokutou ve výši 620 000 Kč toto představuje existenční riziko. Žalobce soudu sice předložil výpis z bankovního účtu k 31. 3. 2020 a rozvahu za rok 2019, nicméně z těchto předložených listin nevyplývá omezení odbytu vlivem koronaviru, žalobcem uvedená argumentace zůstala v rovině tvrzení. Navíc soud v této souvislosti připomíná, že žalobci byla uložena pokuta za opakované porušení povinností dle zákona o zaměstnanosti (viz ve správním spise se nacházející rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 27. 11. 2018, č. j. 29887/9.30/18-8, sp. zn. S9-2018-524, vypravené dne 13. 12. 2018) a ve výši 6,2 % výše maximální hranice zákonné sazby. I pokud by tak žalobce prokázal úbytek odbytu svých výrobků, neshledal by soud důvod pro snížení výše uložené pokuty. K tomu lze doplnit, že se prvostupňový orgán na s. 24 až 28 svého rozhodnutí velmi detailně zabýval výší pokuty, která má být žalobci uložena, a zvolená pokuta ve výši 620 000 Kč je velmi pečlivě odůvodněna. Soud se s tímto hodnocením ztotožnil a pro úplnost na závěry prvostupňového orgánu odkazuje.
49. Pokud žalobce v žalobním petitu dokonce navrhl upuštění od uložení pokuty, ani tomuto návrhu soud nepřisvědčil, a to s ohledem na prokázání spáchání uvedených přestupků, přičemž vzhledem k jejich opakovanému spáchání nelze mít podmínky pro upuštění od potrestání ve smyslu § 43 zákona o odpovědnosti za přestupky za splnění.

VI. Shrnutí a náklady řízení

50. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
51. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením

nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. listopadu 2021

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu